MESUT ÖZİL'İN BEYANATI ALMANYA'DAKİ SAKLI IRKÇILIĞI VE BARİZ AYRIMCILIĞI ORTAYA ÇIKARDI

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Analiz No : 2018 / 21

12.08.2018

Son zamanlarda uluslararası medyada geniş çapta bildirildiği üzere, Mesut Özil, Almanya'nın milli futbol takımını bıraktı ve nedenlerini 22 Haziran'da Twitter hesabında yayınladığı bir dizi paylaşımla açıkladı. Özilin bu kararı, uluslararası basında Mesut Özil Irkçılık İddiasıyla Alman Milli Takımını bıraktı (New York Times); Özil, Türkiye Cumhurbaşkanı'nın fotoğrafı kavgası sonrası Almanya ekibinden ayrılıyor (Washington Post); Mesut Özil, Almanya ekibinden ırkçılığı ve saygısızlığı gerekçe göstererek ayrılıyor (Guardian); Mesut Özilin Alman milli takımından ayrılığı ırkçılık tartışmasını alevlendiriyor (Financial Times) başlıklarıyla yansıtıldı.[1]

İngilizce olarak kaleme alınan açıklamada, Alman milli takımını bırakma nedeni sade ve anlaşılır bir şekilde dile getiriliyor. Özil'in atalarının ülkesi ile ilgili içten duygularına ve düşüncelerine dayanarak izah ettiği Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile çekilen fotoğrafı gibi çok tartışılan konuların dışında, Özil Çağdaş Almanyada ırkçılık ve ırkçı temelli ayrımcılığa karşı çok cesur bir şekilde taşı gediğine koyuyor. Bu noktada, aşağıdaki ifadelerin Almanya'da büyüyen ve/veya şu anda Almanya'da Alman vatandaşı olarak yaşayan Türk kökenli kişilerin büyük çoğunluğunun duygularını açık bir şekilde ortaya koyduğunun altını çizmek gerekiyor: :

Birçok insan gibi, atalarımın da tarihi birden fazla ülkeye aittir. Ben Almanya'da büyümüş olmama rağmen, aile geçmişimin kökenleri Türkiye'ye dayanıyor. Biri Alman biri Türk olarak atan iki kalbim var. Çocukluğum boyunca annem bana her zaman saygılı olmayı ve nereden geldiğimi asla unutmamayı öğretti ve bunlar hala bugüne kadar düşündüğüm değerler... Annem atalarım, mirasım ve aile geleneklerimi göz ardı etmeme asla izin vermedi.[2]

Mesut Özil, kendisine yöneltilen eleştirilere cevap verirken, Benim performanslarımı eleştirmediler. Takımın performanslarını eleştirmediler, sadece Türk atalarıma ve yetiştirilme şeklime duyduğum saygıyı eleştirdiler. Alman medyasının çifte standartlarına

dikkat çekerek bir fahri Alman milli takımı kaptanı olan Lothar Matthaus'un birkaç gün önce başka bir dünya lideriyle buluştuğunu ve neredeyse hiç medya eleştirisi almadığını vurguladı. DFB (Alman milli takımı) rolüne rağmen, eylemlerini halka açık bir şekilde açıklaması istenmedi ve Almanya'nın oyuncularını herhangi bir kınama olmadan temsil etmeye devam ediyor. Özil daha sonra şu geçerli soruyu soruyor: Türk asıllı olmam beni daha değerli bir hedef haline mi getiriyor?[3]

Alman Futbol Federasyonu'na (DFB) karşı yaptığı eleştiriler kötü muameleye odaklanıyor. En çok alıntı yapılan sözleri, Kazandığımız zaman ben Almanım, ama kaybettiğimizde bir göçmenim, Alman toplumunda ayrımcı muameleyi açıkça ortaya koyan aşağıdaki çarpıcı sözler izliyor:

> ☀□□□□□□□□□ vergiler ödesem de, Alman okullarına tesisler bağışlasam da ve 2014'te Dünya Kupası'nı Almanya ile kazansam da hala toplumda kabul görmüyorum. 'Farklı' olarak muamele görüyorum. 2010 yılında Alman toplumuna başarılı bir entegrasyon örneği olarak 'Bambi Ödülü'nü aldım, 2014 yılında Federal Almanya Cumhuriyeti'nden 'Gümüş Defne Yaprağı' aldım ve 2015 yılında 'Alman Futbol Elçisi' oldum. Ama açıkça görülüyor ki, Alman değilim... Tam bir Alman olabilmek için gereken ve benim karşılayamadığım bir kriter var mı? Arkadaşım Lukas Podolski ve Miroslav Klose asla Alman-Leh olarak anılmazken ben neden Alman-Türk'üm? Türkiye olduğu için mi? Bir Müslüman olduğum için mi? Bence burada önemli bir konu yatıyor. Alman-Türk olarak anılmak zaten birden fazla ülkeden aileye sahip olan insanları ayırt ediyor. Ben Almanya'da doğdum ve eğitim gördün, öyleyse insanlar neden benim Alman olduğumu kabul etmiyor?[4]

Özil, ayrımcılığın siyasi propaganda olarak kullanılmasından şikâyet ediyor ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'la birlikte çektirdiği fotoğrafı kendisine karşı kullananları "daha önceden gizli olan ırkçı eğilimleri beslemekle suçluyor. Bu uzun açıklamasını ise Irkçılık asla kabul edilmemeli özdeyişiyle sonlandırıyor.

Bu ifadeler, Almanya'daki gizli ırkçılık ve aşırı yabancı düşmanlığı olgusunu sansasyonel bir şekilde ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca bugünün Batı Avrupa'sını yansıtmaktadır. Burada yeni bir şey olmadığını ve futboldaki ırkçılığın dağlar kadar eski olduğunu iddia etmek mümkündür. Örneğin, ırkçılıkla ilgili benzer şikayetler, 2018 başlarında İsveç medyasında karşılaştığı muameleyle ilgili bir diğer önemli uluslararası futbolcu Zlatan Ibrahimovic tarafından dile getirildi. Gizli ırkçılık var, yüzde yüz eminim. Andersson veya Svensson olmadığım için. Eğer böyle olsaydım, inanın bana, bana bile soysam beni savunurlardı. Ama onlar beni olması gerektiği şekilde savunmuyorlar," şeklinde açıklamada bulundu. Bu ayrımcı muameleyi Bosna ve Hırvat kökenli olmasına bağladı. Bu örnekleri çoğaltabiliriz.[5]

Hem Almanya hem de İsveç, geçmişte acı verici ırkçı pratik deneyimlerine sahip ülkelerdir. İsveç'in çok da uzak olmayan geçmişinde, politik sterilizasyon da dahil olmak üzere beyaz üstünlükçü hareketler ve öjenik uygulamaları insanların zihninde hala yeni.[6] Almanya'ya gelince, dünya bugün hala Namibya'daki kanlı sömürgeci geçmişe kadar genişletilebilenHolokost ile dehşete kapılmaktadır. Bazı akademisyenler tarafından hatırlatıldığı gibi, Deneysel kanıtlara dayandırıldığında, Alman kitleleri Fransız ya da

İngilizlerden daha fazla ya da daha az yabancı düşmanı olarak görünmemektedir. 1920'lerde ve 1930'larda tüm Avrupa'da yaygın bir Yahudi düşmanlığı vardı ancak sadece Almanlar 'nihai bir çözüm' seçti. Yakın tarih göz önüne alındığında, Almanlar daha yakından incelemeye katlanmak zorunda kalacaklar, sağ aşırıcılığının her zaman diğer yerlerden daha fazla rahatsız edici olacağı gerçeğiyle yaşamak zorundalar. [7] Benim açıdan bakıldığında, bu uyarı bugün hala geçerlidir.

Bu bağlamda, Nelson Mandela Vakfı tarafından düzenlenen 2018 Nelson Mandela Yıllık Konferansı sırasında Güney Afrika'daki eski ABD Başkanı Barrack Obama tarafından yapılan ve çokça gündeme getirilenkonuşmaya değinmek yerinde olacaktır. 2018 Konferansının teması, Mandela'nın Mirasını Yenilemek ve Değişen Dünyada Aktif Yurttaşlığı Teşvik Etmek idi.

Son dönemde Hürriyet Daily News gazetesinde yayınlanan makalemde de belirtildiği gibi, Obama'nın konuşması ırk ayrımcılığı, sömürgecilik ve beyaz üstünlükçülüğe güçlü referanslar içeriyordu. Obama;

> Afrika'nın çoğu ☀ sömürge yönetimi altındaydı. Egemen Avrupalı güçler ☀ bu kıtayı ve halkını esas olarak toprak ve bol doğal kaynaklar ve ucuz emek için yapılan bir yarışın ganimeti olarak gördüler. Siyahi ırkın aşağıda görülmesi, siyahi kültüre ve ilgi ve isteklere karşı bir kayıtsızlık... Belli ırklar, belli milletler, belli gruplar doğası gereği üstündü ve şiddet ve zorlama yönetimin temel dayanağıydı ☀ kitaplarda hangi yasalar olursa olsun, anayasalarda ne tür harika sözler kullanılırsa kullanılsın, son yıllarda uluslararası konferanslarda veya Birleşmiş Milletler salonlarında ne kadar güzel sözler konuşulduysa konuşulsun, önceki ayrıcalık, güç, adaletsizlik ve sömürü yapıları hiçbir zaman tamamen ortadan kalkmadı ☀ Amerika Birleşik Devletleri ve Güney Afrika'da ırk ayrımcılığının hala var olduğu gerçeği. [8]

Aynı yazımda, şuna da dikkat çekilmişti;

> "Oldukça ilginç bir tesadüf eseri, Obamanın konuşmasıyla tam olarak aynı tarihte uluslararası basında, Hollanda Dışişleri Bakanı Stef Blokun uluslararası kuruluşlar için çalışan Hollandalılarla yaptığı özel bir toplantıdaki ifadesi yer aldı; 'Bana, asıl nüfusun hala yaşadığı, çok etnik yapılı veya çok kültürlü (...) ve huzurlu bir topluma sahip bir ülke gösterin. Ben bir tane bile bilmiyorum.'"

Bakan Blok'a göre, her toplumun göçmenleri alma konusunda sınırları var. Köşede bir Türk fırıncı olmasının "çok güzel" olduğunu, ama bunun bazı yan etkileri olabileceğini belirtti. Ayrıca, aktarıldığına göre, farklı insan gruplarının birbirleriyle anlaşamadıklarının "genetik olarak" saptandığını da söylemiş. Konuşması şöyle alıntılanmış; "Muhtemelen genlerimizin derinliklerinde, birlikte avlanmak ya da bir köyü geçindirmek bir iyi örgütlenmiş bir gruba sahip olmak istiyoruz. Ve tanımadığımız insanlarla bağlantı kuramayız." Sözü edilen makalede vurguladığım gibi bu sözler, ırkçılığın hayatta ve dünyada gelişmekte olduğunu hatırlatan ürpertici bir hatırlatmadır.

Mesut Özilin açıklamasının, Obamanın konuşmasının ve Hollanda Dışişleri Bakanının talihsiz sözlerinin kısa bir zaman dilimi içerisinde gündeme geldiğini belirtmek gerekir. Hepsi bize dünyadaki ırkçılık ve ırk ayrımcılığının ortadan kalkmadığını hatırlattı. Onlar

hala hayatta ve üstü kapalı bir biçimde ya da aşırı yabancı düşmanlığı gibi yeni bir formata dönüşerek kendilerini gösteriyorlar. Mesut Özilin feryadı Almanya ve ötesi için bir uyanış çağrısı olmalıdır. Günümüz gerçeklerinden kaçarak ya da gerçekleri halı altına süpürerek, ırkçılık gibi sosyal hastalıkları tedavi etmek mümkün değildir. Almanya ve Batı Avrupanın zorlayıcı gerçeklerle yüzleşmesinin zamanı geldi.

[1] Tom Bryant, Mesut Özil walks away from Germany team citing racism and disrespect, *Guardian*, 23 Temmuz 2018, blm. Sport, https://www.theguardian.com/football/2018/jul/22/mesut-ozil-retires-german-national-team-discrimination; Guy Chazan, Mesut Özils exit from German national team stokes racism debate, 23 Temmuz 2018, https://www.ft.com/content/e1ed907a-8e57-11e8-bb8f-a6a2f7bca546; Mesut Ozil Quits German National Team, Citing Racism, *New York Times*, 22 Temmuz 2018, https://www.nytimes.com/2018/07/22/sports/mesut-ozil-quits-germany.html.

[2] Racism should never, ever be accepted: Full transcript of Mesut Ozils statement after quitting Germany national team, *Firstpost*, 23 Temmuz 2018, blm. Sport, https://www.firstpost.com/sports/racism-should-never-ever-be-accepted-full-transcript-of-arsenals-mesut-ozils-statement-after-quitting-germany-national-team-4796261.html.

[3] Russia World Cup in pictures: Best photos of players, games and fans, *Telegraph*, 16 Temmuz 2018, blm. Sport, https://www.telegraph.co.uk/world-cup/0/russia-world-cup-pictures-best-photos-teams-games-players/leftformer-german-footballer-lothar-matthaus-fifa-president/; Racism should never, ever be accepted: Full transcript of Mesut Ozils statement after quitting Germany national team.

[4] Mesut Özil, Meeting With President Erdoğan, *Twitter*, 22 Temmuz 2018, https://twitter.com/mesutozil1088.

[5] Samindra Kunti, Mesut Ozils accusations against German FA hardly surprising, racism in football is as old as the hills, *First Post*, 25 Temmuz 2018, blm. Sport, https://www.firstpost.com/sports/mesut-ozils-accusations-against-german-fa-hardly-surprising-racism-in-football-is-as-old-as-the-hills-4812351.html; Soccer Star Player Ibrahimovic Lashes Out at Covert Racism in Swedish Media, *Sputnik News*, 09 Ocak 2018, blm. Viral, https://sputniknews.com/viral/201801091060611287-sweden-zlatan-ibrahimovic-racism/.

[6] Teoman Ertuğrul Tulun, CENTURY OLD "WHITE SUPREMACISM " AND THE FAR-RIGHTS RISE IN SWEDEN: A CREDIBLE CHALLENGE TO PROGRESSIVE VALUES AND POLICIES?, *Center For Eurasian Studies (AVİM),* 2018, sy 1 (25 Ocak 2018), http://avim.org.tr/en/Analiz/CENTURY-OLD-WHITE-SUPREMACISM-AND-THE-FAR-RIGHT-S-

RISE-INSWEDEN- A-CREDIBLE-CHALLENGE-TO-PROGRESSIVE-VALUES-AND-POLICIES.

[7] Manfred Kuechler, Germans and others: Racism, xenophobia or legitimate conservatism?, *German Politics* 3, sy 1 (1994): 69.

[8] Teoman Ertuğrul Tulun, Dutch Foreign Minister versus Obama, *Hurriyet Daily News*, 31 Temmuz 2018, blm. Opinion, http://www.hurriyetdailynews.com/opinion/teoman-ertugrul-tulun/dutch-foreign-minister-versus-obama-135233.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "MESUT ÖZİL'İN BEYANATI ALMANYA'DAKİ SAKLI IRKÇILIĞI VE BARİZ AYRIMCILIĞI ORTAYA ÇIKARDI ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2018 / 21. Ağustos 12. Erişim Kasım 05, 2026. https://avim.org.tr/tr/Analiz/MESUT-OZIL-IN-BEYANATI-ALMANYA-DAKI-SAKLI-IRKCILIGI-VE-BARIZ-AYRIMCILIGI-ORTAYA-CIKARDI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır